

رۆستەم باجەلان.. پرۆژەى (ئەدەبى مىندالان) و هەندى يادەوهرى دى

ئىسماعىل تەنیا
(ئەلمانیا)

ئەوتى بەسەرەوہ بوو. دواى خويىندەنەوہيان، بەھمان رېنگا كىتەبەكانم ناردنەوہ، ئەوئەندەى نەبرد دلیر بە مالەوہ چوونە بەغدا. چەند سالىك دواى ئەمە لە رېنگاى نامەوہ پتوئەندىمان ھەر ھەبوو، ماوہىەك بى دەنگ بوو، پاش سۆراغ كردن، بۆم دەرکەوت كە سەفەرى (لەندەن)ى كرددوہ. زۆر پيش مەدحەت بىخەو، پتوئەندىم لەگەل (عەزىزى مەلاى رەش) ھەبوو، ئەو دوو نامىلكەى بۆ مىندالان بلاوكردبووہوہ (پشیلۆكە، شىعەر، چاپخانەى كاكەى فەلاح، سلىمانى ۱۹۷۹-۴۰ لاپەرە)، (قولەمەبىتەر، چىرۆك، چاپخانەى راپەرین، سلىمانى ۱۹۸۰-۳۰ لاپەرە). شازدە پارچە شىعەرى خۆم ھەلبژارد و لە دەفتەرىكى شەست لاپەرەبى ھىلدارى قەبارە (ئەى پىنج) نووسىيەوہ، كەوتە خولىاى چاپكردىيان. لەبەر ئەوہى مامۆستا عەزىزى مەلاى رەش ئەزمونى چاپكردى كىتەبى ھەبوو، رېوشونى چاپكردىم لى پرسی. ناوبراوتى:

- دەبىت شىعەرەكان بە دەستخەتەىكى درشتى خوش و روون بنووسىيەوہ. بىنەرتە بەغدا بۆ دائىرەى (رەقابەى گشتىبى چاپەمەنى)، تا ئەوان شىعەرەكان بەدەنە پسپۆر (خەبىر)ىك، لەوى مۆلەتى چاپكردى پى بەدەن. وا باشترىشە شىعەرەكان بە قەلەم رەنگ، كەرت كەرت (تەقتىع) بكەى، چونكە ئەگەر مۆلەتى چاپكردىت

مانگى حوزەيرانى سالى ۱۹۸۲، چوار سال بەسەر شىعەر نووسىندا تىپەرىبوو، چەند شىعەر و بابەتەكىشم بلاوكردبووہوہ. ئەو كات مانگ نەبوو چەند كىتەب و نامىلكەىەكى كوردى تىدا بلاو نەكرتەوہ، بە تايبەتەش شىعەر، شىعەرەكانى خۆم لە دەفتەرىكىدا نووسىبووہوہ، لە قوئاغى خويىندى ناوئەندى، بە تايبەتەش لە پۆلى دووہم و سىيەم، ھاوپىتى ھەرە نىكەم (دلیر ئىسماعىل رەزا) بوو. ناوبراوتى كورە خەزورى (مەدحەت بىخەو)ى شاعىر بوو، پيشنارى كرد كە شىعەرەكانم بە (مەدحەت بىخەو)ى زاواى پيشان بەدەم. ھاوینى سالى ۱۹۸۱ ئىوارەبەك لەگەل دلیر ئىسماعىل چوونە مالان لە گەرەكى رووناكى لە باخچەكەى دانىشتىن، ھەندىك لە شىعەرەكانى خويىندەوہ، بەشىكى كەمى بە دل بوو. رېنوئىنى زۆرى كردم، ھانى دام زىتەر شىعەر بىخوئەمەوہ، ھەرەھا لەم سەردەمە سەخت و دژوارەدا، گەلىك باسى كورد بوون و كوردایەتى بۆ كردين، ئەوئەشى پرسی:

- كۆمەلە شىعەرەكانى منت خويىندووەتەوہ؟
- نەخىر، لەبەر ئەوہى لە بازاردا دەست ناكەون.

دواى دوو ھەفتە، دوو كۆمەلە شىعەرى بلاوكراوہى خۆى، (رابەرى ژيان- ۱۹۶۸)، (ورشەى ئاوات- ۱۹۷۳) بە دلیر بۆ ناردم، ديار بوو لە كىتەبخانەى (ئامادەبى رزگارى كوران) خواستبوونى، چونكە مۆرى

رۆسته م باجهلان

لێ کردم. سهبردهی گیرانی خۆی له لایه ن دائیره ی ئەمهی ههولیر بۆ گێڕایه نه وه ئەو رۆژه، یهک دوو رۆژ بوو ئازاد کرابوو.

رۆسته م باجهلان شهو له یه کێک له یانه کانی (مامۆستایان)، یان (ئازادی)، دوا ی خواردنه وه و مهست بوون و گه رانه وه بۆ دنیای لیوانلیو له ئازادی، هه قیقه ت ده دۆزیته وه، هه یچ به ربه ست و سانسۆرێک له به رده م خه یال و ئازادی ده برین نابینیت، له م دنیا ئازاده وه، له ناو هه شاماتی خه لکه که وه، ئەوه ی له هزر و ده روونیدا هه یه، دیته سه ر زمانی و نایانگێریته وه، ئەوه نده جوین به رژیم و دار و دهسته کانی ده دات، تا کۆل و کۆی دلی خۆی داده مرکینیت. مه فره زه به کی دائیره ی ئەمن دین و ده ستگی ری ده که ن. پاش دوو سه ی رۆژ زیندانی کردن له دائیره ی ئەمن، بۆ یان ده رده که ویت ئەو کاته خه یال بوو، ئازادی ده که ن. ئەوه ی من بیزانم، ناوبراو له م کاته سه ختانه دا، هه لۆیستیکی تریشی هه بوو، هه ز ده که م هه ر لیره دا با سی بکه م: له یه کێک له ژماره کانی گوڤاری به یان، له سه رو به ندی هه ترشه کانی کۆماری ئیسلامی (تازه دامه زراو)، بۆ سه ر خه لکی راپه رپوی رۆژهه لاتی کوردستان، رۆسته م باجهلان شیعرێکی بۆ ئەم گوڤاره ئارد بوو، دیار بوو شیعره که نیشتیمانی بوو، به لام که وتبووه ناو مه له فی شیعی به رگری به وه. سه ره رشتکارانی ئەوکاتی گوڤاری (به یان) به بی گه رانه وه بۆ شاعیر و پرس پی کردن و روخسه ت لیوه رگرتنی، له ژیر ناوونیشانی شیعره که دا نووسی بوویان: (پیشکەشه به شوڕشگێڕانی کوردستانی ئێران)، ئەم پیشکەش کردنه هه رچه نده خه وش نه بوو، به لام بۆ ئەوه ی لیکدانه وه ی جیاواز و هه له ی بۆ نه کریت و شاعیر به پالپشتیکاری سیاسه ته کانی رۆژیم لیک نه دریته وه، رۆسته م بیسه ری بوونی خۆی له م پیشکەش کردنه راگه یاند، ئەگه ره له نه بم روونکردنه وه یه کی له گوڤاری (نووسه ری کورد) دا بلاو کرده وه.

ده ستنوسی (په رده ی شه رم) ی لیوه رگرتم و بر دییه به غدا و ته سلیمی (لیژنه ی په قابه ی گشتییی چاپه مه نی) ی به غدا ی کرد بوو. له کۆتایی ئەیلوولی ۱۹۸۲ له گه ل (نه جات هه مزه) به کاروباری دامه زراندن، چووینه به غدا، سو راعی ده ستنوسه که شم کرد، ته نیا یه ک شیعی ریان قه دهغه کرد بوو، ئەوانی دی مۆله تی چاپکردنیان دا بوون. ده ستنوسه که م هه رگرته وه، ئاردمه

وه رگرت و بۆ چاپخانه ئارده ته به غدا، کارمه ندانی چاپخانه هه ره بن و کوردی نازانن. ده بیته وشه کان به قه له می سوور له یه کتر جو دا بکری نه وه، تا دوو وشه تیکه ل به یه کتر نه کری ن. ئەوکات ده بوو وا بکری ت، به م پرۆسه یه ده گوترا: (ته قتیع). پرسیم: من ناچمه به غدا، چۆن بینیرم؟

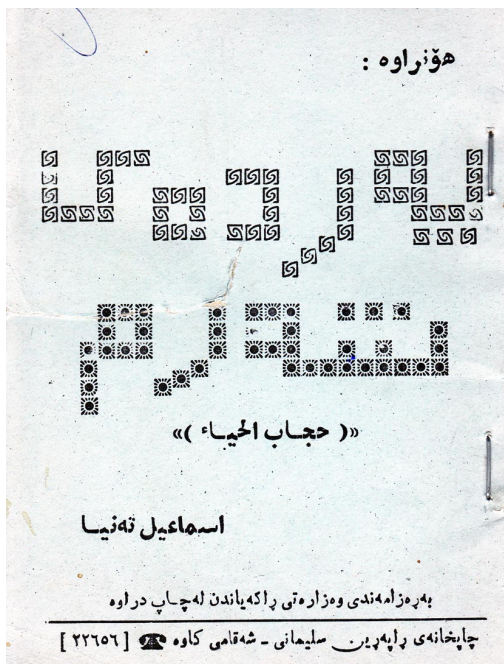
- رۆسته م باجهلان (رۆسته م سه لام محمه د ئەمین)، زوو زوو ده چیته به غدا، به ویدا بینیره. مالیشیان له به رانه ر مزگه وتی (ئازادی) یه، سه لامی منی شی پی بگه یه نه.

هه فته یه ک دواتر له گه ل (نه جات هه مزه حوسین) ی هاو ریم ده ستنوسه که ی (په رده ی شه رم) م هه لگرت و کاتژمیر نو ی سه ره له به یانی به سو راع کردن مالی (رۆسته م باجه لان) مان دۆزی به وه. له ده رگامان دا ده رگای کرده وه، خۆم پیناساند. هه ر خه والوو بوو، دیار بوو تازه له خه و هه ستابوو. ناوبراو یه ک دوو مانگ ده بوو کۆمه له شیعی ری: (له پیناوی تۆدا ده ژیم) ی چاپ و بلاو کرده بووه وه. له مه وه به ریش، (ژان و دل داری- ۱۹۷۷)، (شاعیریکی تینوو له په راوی بی ره وه ریدا- ۱۹۷۸)، (سۆلین، شیعی ری مندالان- ۱۹۸۰)، (ده ریا- ۱۹۸۱) ی بلاو کرده بووه وه. ئەوانه م خویند بووه وه، له دووره وه، به ناو ده مناسی، به خه نده و روویه کی خۆشه وه، وه ک ئەوه ی له می ژ بی ت من بناسی، پیتشوازی

(گۆمه گروو) م بینیه، ئەوکات من کادیرتیکی بالی مه کته بی سیاسی (جه لالی) بووم، بیرت دیت (چالاک)ی هاوړیمان، نیوه رۆکه ی تفهنگی برد و پتوهندی به پيشمه رگه و پارتییه وه کرد؟

رۆسته م باجه لان هه چه نده ته مه نی به ره وه هه لکشان ده چوو، به لام هیشتا ژبانی هاوسه رگیری پیکه وه نه نابوو، به ته وای خۆی بۆ شیعیر و ئەده بیات ته رخان کردیوو، له پال ئەوه شدا مامۆستا بوو و شیعیری مندالانیشی ده نووسی. کۆنتاکی رۆژانه ی له گەل مندالاندا هه بوو، ناوه ناوه کۆری بۆ مندالنه به هه مه نده کان سازده کرد، هانی ده دان کتیب بخویننه وه و شیعیر بنوسن، کتیبی مندالانی به سه ردا دابه ش ده کردن، هه ولئى ده دا له دنبا ی خویندنه وه و ئەده ب نزیکیان بکاته وه. فیری چوونه سه ر مینه به ر و مایکرو فۆن گرته ده ست و تاریژی و شه رم شکانندی ده کردن. ئەوکات له م بواره دا رۆسته م باجه لان یه کتیک بوو له وه که سایه تییه په ره ده دییه ناو به ده ره وه بووانه ی هه ولتیر. یه کتیک بوو له هانده ر و پشتیوانه دیاره کانی مندالان و نزیک کردنه و بیان له جیهانی خویندنه وه وه.

له کۆتایی سالی (۱۹۸۴)، له بهر ئەوه ی ئەوکات گۆفاریکی کوردی تاییه ت به مندالان نه بوو، پيشنیاری پرۆژه ی (ئەده بی مندالان) ی کرد، هه ر خۆشی داینه مۆی سه ره کی پرۆژه که بوو. کۆمه لیک شیعیر و چیرۆکی مندالانی کۆکرده وه و بردییه به غدا و مۆله تی چاپکردنی

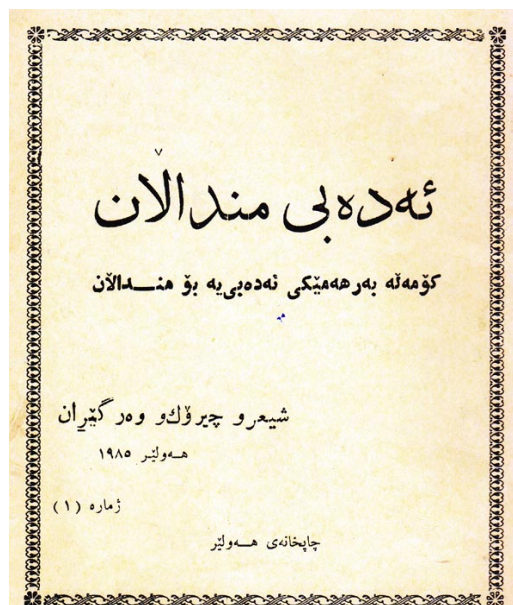

چاپخانه ی راپه رپین له سلیمانی، ئەوکات (ئەبویه کره لی ئەحمه د) ی خزم له شاری سلیمانی سه ربا ز بوو، ئەو سه ره په رشتی و سه روکاری چاپکردنی ده کرد، بۆ وینه ی به رگه که ش هاوړپی خویندنه م، هونه رمه ندی شپوه کار مامۆستا (جه وهه ر عومه ر محمه د) وینه یه کی جوانی بۆ کیتشا و دیزاینی به رگه که ی کرد، که دوا جار به رگه که ی ئەو چاپ نه کرا. نامیلکه که له دوا قوئاغی ته و او بووندا بوو، کارمه ندانی چاپخانه ی راپه رپین گوتبوویان: ده بیته به رگه که بنیهرینه یه کتیک له چاپخانه کانی به غدا، چونکه پتیبستی به (زه نگوغراف) هه یه که ئیمه نیمانه. ئەگه ر رازین ئیمه به رگیکی خاکه رای بۆ ده که یین و زوو ته و او ده بیته. منیش په له ی چاپکردنه م بوو، به پيشنیاره که ی ئەوان رازی بووم، به هیمه تی هه موو لایه ک: (عه زیزی مه لای ره ش، رۆسته م باجه لان، ئەبویه کره لی ئەحمه د) (په رده ی شه رم) به تیارژی دوو هه زار دانه، وه ک نۆبه ره ی چاپکراوم، له دوو توتی کتیبۆلکه یه کی (۳۲) لاپه ره ی قه باره زه نگیانه کتیب (ئە ی شه ش)، له مانگی کانوونی یه که می ۱۹۸۲ له چاپخانه ده رچوو و که وته بازاره وه. به بلا و کردنه وه ی، زۆر دلخۆش و که یفساز بووم. دوا ی ماو ده یه کی زۆر (غازی سه سه ن) با به تیکی به ناوونیشانی: (با رازی په رده ی شه رم پيشکنین!!) له سه ر نووسی و له ژماره (۱۵۸) ی مانگی ئابی سالی ۱۹۸۹ ی گۆفاری (به بیان) دا، بلا و کرده وه. زیتیر لایه نه باشه کانی خسته بووه روو. فوئاد سه دیق (فوئاد خوگر) ی ئەوسا، ئەویش شتتیکی له باره وه نووسی بوو، به لام ئەوه ی ئەو، زۆرتر لایه نه نیکه تبه قه کانی ده ستنیشان کردبوو. پيش ئەوه ی بۆ گۆفاری (به بیان) ی بنیهرت، له دوکانی (جه عفه ر هاشم خه یات) که ئەوکات شوینی به یه ک گه یشتنی دۆست و ریکخسته کانی (حزبی سۆسیالیستی کوردستان) بوو، بۆی خویندمه وه. به راستی سه رنج و بۆچوونی جوان و دروستی ده ره رپبوو. با به ته که ی نارد، به لام به داخه وه بلا و نه کرایه وه.

دوا ی ئەو رۆسته م باجه لان بووه یه کتیک له هاوړیکانم. جارێکیان له گازینۆی (مه چکو) دانیشتبووین، پرسى: به ئەسل خه لکی کۆینده ری؟
- خه لکی گوندی (گۆمه گروو) ی سه ر به ناحیه ی (قوشته په) م.

- ئەها، من له کۆتایی مایسی سالی (۱۹۶۹)

له (په قابه‌ی گشتی چاپه‌مهنی) وه‌رگرت. به‌رگ، یان ژماره (۱) ی له مانگی کانوونی دووهمی سالی (۱۹۸۵)، به تیراژی دوو هه‌زار دانه له چاپخانه‌ی هه‌ولیر (کوردستان) ی جارانی گیو موکریانی چاپ و بلاو کرایه‌وه. به‌شدارانی یه‌که‌م ژماره بریتی بوون له: (رۆسته‌م باجه‌لان، نه‌جات ره‌فییق حیلمی، پیربال مه‌حموود، ئیسماعیل ته‌نیا، سه‌لاح سه‌لیم سه‌یدۆک، خالد شه‌یدا، فه‌یسه‌ل دێهاتی)، ئەم ژماره‌یه له‌سه‌ر ئەرکی ئەوان چاپ کرا. (عه‌بدو لغه‌نی عه‌لی یه‌حیا) له یه‌کتیک له ژماره‌کانی رۆژنامه‌ی (العراق) ی عه‌ره‌بی له لاپه‌ره‌ی (الثقافة الکرديه) له‌سه‌ری نووسی، ئەو به‌شدارانه‌ی به دامه‌زرتنه‌ری پرۆژه‌که وه‌سف کردبوو. دوا‌ی ئەویش (سه‌عید زه‌نگه‌نه) له به‌رنامه‌ی (ئه‌ده‌ب و هونه‌ر) له ته‌له‌فزیونی که‌رکووک رانانیتکی باشی کردبوو. له نه‌ورۆزی سالی (۱۹۹۰) دا ویستم ژماره دوو ئاماده بکه‌م، بۆ ئەم مه‌به‌سته پیوه‌ندیم به نووسه‌رانه‌وه کرد، به‌تایبه‌تیش ئەوانه‌ی زیتیر بۆ مندالان ده‌نووسن، دوا‌ی ماوه‌یه‌کی که‌م نۆزده‌هه‌تم له هه‌موو ناوچه‌کانی کوردستانه‌وه بۆ هات، دووباره هه‌موویم به‌خه‌تیکي جوان نووسییه‌وه، به (۵۶) لاپه‌ره‌ی قه‌باره فۆلسکاب ناردمه (کۆری زانیاری عیراق- ده‌سته‌ی کورد)، به مه‌به‌ستی پیاچوونه‌وه‌ی له‌رووی زمانه‌وه که پیتیان ده‌گوت (السلامة اللغویة)، دوا‌ی ئەمه ناردمانه (په‌قابه‌ی گشتی چاپه‌مهنی)، پاش دوو مانگ چاوه‌روانی، له‌ویش

ده‌رچوو. (سه‌عدوللا شێخانی) ئەوکات پرۆژه‌یه‌کی هه‌بوو، کتیبی بۆ خه‌لکی چاپ ده‌کرد، نازانم قازانجی ده‌کرد، یان نا؟! ده‌ستنووسی ژماره دوومان دایه ناوبراو به نیازی چاپکردن، له‌سه‌ر به‌رگه‌که‌ی نووسیبووم: ئەده‌بی مندالان، کۆمه‌له‌ به‌ره‌هه‌میکي ئەده‌بییه بۆ مندالان، به‌سه‌ره‌رشتی: ئیسماعیل ته‌نیا، ژماره (۲)، نیسانی ۱۹۹۰، هه‌ولیر.

ناوه‌رۆکی ژماره دوو بریتی بوون له‌م باه‌تانه:
- به‌رده‌وام بوون، چیرۆک هیوا عه‌ولا غه‌فوور، (به‌داخه‌وه له کاتی هاتنه‌وه‌ی رۆژیم بۆ هه‌ولیر له ۱۳/۳/۱۹۹۱، شه‌هید بوو. پیتشتر له رۆژنامه‌ی هاوکاری چهند شیعریکی بۆ مندالان، بلاوکردبووه‌وه)، خه‌لکی گه‌ره‌کی (کوران) بوو.

- هونه‌ر و په‌پووله ره‌نگینه‌که، چیرۆک، خالد عوسمان ته‌ها.

- سوود وه‌رگرتن، چیرۆک، دایکی قیان.

- مه‌ریوان و دار پرته‌قال، چیرۆک، غازی حه‌سه‌ن.

- چونا رووشی بۆ حه‌جی، چیرۆک، حه‌سه‌ن کوخی.

- مام هۆمه‌ر، چیرۆکی فۆلکلۆری، ئاواز دزه‌یی.

- گه‌رنگترین کاریک که ده‌بی ئەنجامی بده‌یت،

چیرۆک، وه‌رگێران له فارسییه‌وه: هیمداد حوسین.

- مام که‌رویشک و مام گورگ، چیرۆک، وه‌رگێران له

ئینگلیزییه‌وه: به‌یان محه‌مه‌د که‌ریم.

- بۆق و مار، چیرۆک، وه‌رگێران له عه‌ره‌بییه‌وه:

ئیسماعیل ته‌نیا.

- هه‌ورۆکه و منال، شیعەر، رۆسته‌م باجه‌لان.

- ئاواتی من، قه‌له‌م، شیعەر، جه‌زا عه‌لی ئەمین.

- سالی نویتی خویندن، شیعەر، ئیسماعیل ته‌نیا.

- جه‌ژنی نه‌ورۆز، سمۆره، شیعەر، عه‌بدو لا سالح

شارباژیری.

- چرای زانست، شیعەر، نه‌جم خالد نه‌جمه‌ددین

(نه‌جم ئەلوه‌نی).

- پینووس، شیعەر، شوێش محه‌مه‌د عه‌لی.

- گوڵه‌ جوان، شیعەر، مه‌حموود خه‌سه‌ره‌ کاوانی.

- راوه‌ که‌وه، شیعەر، سالح محه‌مه‌د کلێسه‌یی.

- پشیله‌ زه‌رده، شیعەر، له‌تیف عوسمان ئاسۆ.

پیتشه‌کییه‌کیشم بۆ نووسیوو، که ژماره دوو چاپ کرا،

سه‌عدوللا شێخانی به ئاره‌زووی خۆی ده‌ستکاری

کردبوو، پیتشه‌کییه‌که‌ی لادابوو. ناوی منی وه‌ک

سه‌ره‌رشتیار له‌سه‌ر به‌رگه‌که‌ی هه‌لگرتیبوو. هه‌ندیک بابته‌ی لی دهره‌یتابوو، له‌جیاتیی ئه‌وه هه‌ندیک بابته‌ی تری دانابوو که پیتوه‌ندیان به‌ پرۆژه‌که‌ی ئیمه‌وه نه‌بوو، ئه‌وانه‌ زیتیر لیکۆلینه‌وه بوون. له‌به‌ر ئه‌وه‌ی ئه‌هلی کاره‌که نه‌بوو، به‌ نه‌شاره‌زایی ئه‌م بابته‌تانه‌ی دانابوو. دوا‌ی تیتپه‌ربوونی (۲۷) ساڵ به‌سه‌ر ئه‌م پرۆژه‌یه‌دا بۆ میتروو، پیتشه‌کییه‌ لادراوه‌که‌ بلاو ده‌که‌مه‌وه:

وته‌یه‌کی پیتوست خوتنه‌رانی هیترا

* ئه‌م کۆمه‌له‌ شیعیر و چیرۆکه‌ی ده‌یخوتنیتته‌وه، زاده‌ی بیرری چهند نووسه‌ریکن، هه‌لبه‌ته هه‌م‌وو‌یان له‌یه‌ک ئاستی رۆشن‌بیریدا نین، هه‌ندیک‌یان دیارن و خاوه‌نی چهند کتیبیکی چاپکراون. هه‌شیانه له‌ گوڤار و رۆژنامه‌کاندا، چهند به‌ره‌مه‌یک‌یان بلاو‌کردوو‌ته‌وه. هه‌ر به‌و پیتودانگه‌ش، هه‌موو بابته‌کان، له‌یه‌ک ئاستدا نین. هه‌ر نووسه‌ریکیش به‌رپر‌سیاره له‌ بابته‌که‌ی خۆی.

* هه‌قتانه بیرسن و بلتین: ئه‌م پرۆژه‌یه‌ چۆن هاته ئاراوه؟ له‌وه‌لامی ئیوه‌دا ده‌لین: له‌سه‌ره‌تای سالی (۱۹۸۵)دا، چهند نووسه‌ریک له‌ شاری هه‌ولێر پیتش‌نیاریان کرد که کۆمه‌له‌ شیعیر و چیرۆکیک بۆ مندالان به‌ناوی (ئه‌ده‌بی مندالان) چاپ بکه‌ن، پیتش‌نیاره‌که‌ جتبه‌جی بوو. یه‌که‌م ژماره‌ی لی چاپ کرا.

* به‌شدارانی یه‌که‌م ژماره‌ نووسه‌ران: (رۆسته‌م باجه‌لان، نه‌جات ره‌فیع حیلمی، پیربال مه‌حموود، ئیسماعیل ته‌نیا، سه‌لاح سه‌لیم سه‌یدۆک، خالید شه‌یدا، فه‌یسه‌ل دپه‌اتی) به‌ دامه‌زرتنه‌ری به‌ردی بناغه‌ی ئه‌م پرۆژه‌یه‌ داده‌نرتین و (رۆسته‌م باجه‌لان) یش له‌ پیتش‌نیار کردن و ئه‌نجامدانی ئه‌م کاره‌، هه‌ر له‌ قوناغی ئاوله‌مه‌یه‌وه تا کامل بوون، رۆلێکی ته‌واو دیاری هه‌بوو.

* ئه‌م کاره‌ی ئیمه‌ یه‌که‌م هه‌ولتی هه‌ره‌وه‌زیانه‌یه له‌ بواری (ئه‌ده‌بی مندالان)دا، پیتش ئیمه‌ هه‌یج که‌سیک ئه‌م کاره‌ی وا فراوانی له‌رووی چهن‌دایه‌تی و ژماره‌ی نووسه‌رانه‌وه ئه‌نجام نه‌داوه.

* دوو سێ مانگ پاش دهرچوونی ژماره‌ یه‌ک، گه‌نجیکی تولا‌ز که یه‌کیک بوو له‌ دامه‌زرتنه‌رانی پرۆژه‌که‌، ویستی ژماره‌ دوو دهر‌بکات، بۆ ئه‌م مه‌به‌سته نووسه‌ران به‌ ده‌نگییه‌وه هاتن و بابته‌یان بۆ ئاماده‌ کرد. هه‌ر خۆشم پرۆژه‌که‌م بۆ نووسیه‌وه‌وه هه‌ر به‌شداریکیش

به‌پیتی توانایی و داوا‌ی چاپخانه‌، پارهیان کۆکرده‌وه‌و دایانه‌ ده‌ست برای نووسه‌رو ئه‌و هه‌قه‌شیان پیتی ره‌وا دیت که له‌سه‌ر به‌رگی یه‌که‌می ژماره‌که‌ وشه‌ی (به‌ سه‌ره‌رشته‌ی:...) بنوسیت، به‌لام هه‌ولته‌که‌ پاش دابینکردنی به‌شیکیی زۆری پیتوستیه‌کانی چاپخانه‌، له‌بار چوو و به‌ دیداری ئیوه‌ی به‌ریتز شاد نه‌بوو.

* پاش تیتپه‌ربوونی زیتیر له‌ پیتنج ساڵ و چهند مانگیک به‌سه‌ر چاپ بوونی یه‌که‌م ژماره‌، بیرم له‌ دهرکردنی ژماره‌ دوو کرده‌وه. له‌ رۆژی ۱۹۹۰/۳/۹ له‌ گازی‌نۆی (مه‌چکۆ) پیتش‌نیاره‌که‌ی خۆم به‌ (رۆسته‌م باجه‌لان) گه‌یاند، به‌ سیفه‌تی ئه‌وه‌ی که له‌ ژماره‌ یه‌کدا رۆلێکی باشی هه‌بوو، سه‌ره‌ده‌ریش له‌ ئه‌ده‌بی مندالان دهرده‌کات، ئه‌ویش زۆر به‌ په‌سه‌ندی زانی و ئیدی پاش ئه‌وه نووسه‌رانی ترمان تیتگه‌یاند که نیازی پرۆژه‌یه‌کی وامان به‌ ده‌سته‌وه‌یه. پاش مانگ و نیویک، کۆمه‌لیک بابته‌مان له‌ نووسه‌رانی هه‌ولێر و سلیمانی و ده‌ۆک و کۆبه بۆ هات و به‌ ژماره‌ (۲) راگه‌یشتن.

* نه‌بوونی گوڤاریکی تایبه‌ت به‌ مندالانی کورد، یه‌که‌م هاندهرمان بوو بۆ ئه‌م پرۆژه‌یه‌. له‌ می‌ترووی ئه‌ده‌بی کوردیدا پرۆژه‌ی هاوبه‌ش له‌ بواره‌کانی شیعیر و چیرۆک و لیکۆلینه‌وه و فۆلکلۆردا کراون و چاپیش کراون، به‌لام له‌م بواره‌دا به‌و فراوانییه‌ ئه‌مه‌ یه‌که‌مین هه‌ولته‌ و نیازی به‌رده‌وام بوونیشمان هه‌یه. بۆ مه‌سه‌له‌ی چاپکردنیش هه‌ر نووسه‌ره‌وه به‌ پیتی توانایی خۆی ئه‌رکی چاپکردنی کیتش‌اوه. ئه‌وه‌ی که ماویشه‌ له‌ نیوه‌ی زیتیره‌، برای فۆلکلۆر په‌روه‌ر (سه‌عدوللا شیتخانی) ته‌واوی کرد و خۆشی سه‌ره‌رشته‌ی چاپی کرد، ئیمه‌ش ئه‌م هه‌قه‌مان پیتی دا که له‌سه‌ر به‌رگه‌که‌ی بنوسیت: (له‌ بلاو‌کراوه‌کانی سه‌عدوللا شیتخانی)یه.

* ئه‌م ژماره‌یه بریتیه‌ له‌ شیعیر، چیرۆکی خۆمالی و فۆلکلۆری، چیرۆکی وه‌رگتیردراوه له‌ زمانه‌کانی ئینگلیزی و فارسی و عه‌ره‌بی. له‌ کۆتایییدا داوا له‌ خوتنه‌ر و نووسه‌ران ده‌که‌ین هاریکاریمان له‌گه‌لدا بکه‌ن و به‌ ره‌خنه و بۆچوون و پیتش‌نیاری به‌جی پرۆژه‌که‌ ده‌وله‌مه‌ند بکه‌ن، له‌ پیتناوی به‌رده‌وام بوون و به‌ره‌وی پیتش چوونی زیتیر.

ئیسماعیل ته‌نیا
هه‌ولێر- (۱۹۹۰/۵/۵)

دوا‌ی بلاو‌بوونه‌وه‌ی ژماره‌ دوو، بابته‌تیکیی ره‌خنه‌ ئامیزم له‌سه‌ر نووسی، به‌لام بارودۆخ گۆراو بلاونه‌کرایه‌وه.